

Motion till riksdagen

1989/90:Sk332

av Ingrid Hemmingsson och Karl-Gösta Svenson

(båda m)

Ett renkonto

Under senare år har antalet renar ökat betydligt. På vissa håll långt över det antal som den översta gränsen tillåter. Orsaken till detta sammanhänger till största delen med Tjernobyloylyckan.

Tiden efter olyckan innebar en stor osäkerhet för rennäringens framtid. Inom många områden kasserades större delen av de slaktade renarna. Speciellt i början när gränsen för det tillåtna radioaktiva värdet var låg. Fortfarande ligger dessa värden relativt högt i vissa områden och en omfattande stödutfodring har satts in för att värdena skall förbättras och marknaden åter skall börja fungera normalt. Det har visat sig vara svårt att ta tillbaka de förlorade marknadsandelarna, ett visst köpmotstånd finns fortfarande.

All denna osäkerhet har medfört att samebyarna inte har slaktat sina renar i den utsträckning som borde ha skett och renantalet är därför på många håll för stort.

Det har på sina håll medfört stora problem som trafikhinder med olycksrisker och att renarna även i övrigt uppehåller sig på marker där de inte skall vara. Strörenar blir kvar på vinterbetesmarker och markerna betas för hårt. Irritation och osämja uppstår mellan samerna och ortsbefolkningen. Det är särskilt besvärande i de områden där rennäringen också skall samsas med turismen.

Hotet om tvångsslakt har uppkommit vid ett flertal tillfällen. Tvångsslakt är ett medel som endast bör förekomma i yttersta nödfall. Tvång leder aldrig till någon positiv utveckling. Istället bör stimulanser införas.

En sådan vore ett tidsbegränsat s.k. renkonto på fem år som skulle fungera på motsvarande sätt som ett skogskonto. Inkomsterna skulle då kunna spridas på flera år och stimulera till utslaktning. Därmed skulle också krav kunna ställas på att renstammen måste minska.

Ett renkonto skulle också påskynda en generationsväxling som måste ske för att näringen skall fortbestå. Idag avvaktar många med denna åtgärd för att se hur framtidsutsikterna skall bli.

Om en stimulans av sådant slag kom till stånd skulle det gagna såväl samerna som ortsbefolkningen genom att ett orosmoment försvann och att det gagnar rennäringen i sin helhet.

Hemställan

Mot. 1989/90

Sk332

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående ett femårigt renkonto.

Stockholm den 16 januari 1990

Ingrid Hemmingsson (m)

Karl-Gösta Svenson (m)